MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR ve BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 1000 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 38 | 6 OCAK 1975 | SAYI: 1821

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 487 Karar tarihi: 11-12-1974

Konu: Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Ortaokullar ve Ortaöğretim Kurumlarının Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği hk.

2287 sayılı Kanunun 9. maddesi uyarınca 1974 - 1975 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmak üzere, Millî Eiğtim Bakanlığına Bağlı Ortaokullar ve Ortaöğretim Kurumlarının Sınıf Geçme ve Sınav yönetmeliğinin, bağlı örneğine göre kabulü hususunun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştı.

Uygundur.
11/12/1974
Nusret KARCIOĞLU
Millî Eğitim Bakanı a.
Müsteşar

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI ORTAOKULLAR VE ORTA ÖĞRETİM KURUMLARININ SINIF GEÇME VE SINAV YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM
GENEL HÜKÜMLER

I — ÖĞRENCİ BAŞARISININ SAPTANMASI:

Madde 1 — Her öğrencinin başarısı:

a) Öğretmen tarafından yapılacak sürekli bir kontrol ile, bundan elde edilen kanaate,

b) Yapılan ödevlerle, yazılı ve sözlü yoklamaların sonucuna göre verilecek notla saptanır.

Gerek sürekli kontrollerde, gerek yoklama ve sınavlarda öğrencinin edindiği bilgileri benimseyip benimsemediği, bunları uygulama, gücünde olup olmadığı aranır. Bu hususlar saptanırken öğrencinin ezberciliğe düşmemesine dikkat edilir. Uygulamalı çalışmalarda ve bunlara ait sınavlarda ise, öğrenciye verilen işin gerektiği kadar süratli, tekniğine uygun olarak yapılıp yapılmadığına ve istenilen nitelikte olup olmadığına bakılır.

Madde 2 — Bir öğretim yılında iki kanaat dönemi vardır. Öğrenci bir kanaat dönemide her dersten;

a) Önceden duyurulmak suretiyle, en az üç yazılı sınava,

b) Sözlü yoklama, ödev, uygulama v. b. çalışmalara, tâbi tutulur.

Yazılı sınavlar kısa cevaplı çok sorulu ölçme araçlarıyle yapılır. Bu tür araçlarla ölçülmesi güç olan (Kompozisyon yapabilme, tartışma, yaratıcı güç gibi) yeteneklerin ölçülmesinde de kompozisyon türü yazılı sınavlara başvurulur.

Yabancı dil, resim, müzik, beden eğitimi dersleri ile uygulamallı nitelikteki seçmeli derslerin ve uygulamallı meslek derslerinin sınavları yine her kanaat döneminde üç defadan az olmamak üzere ve dersin özelliğine göre, hem yazıllı hem sözlü, hem sözlü hem uygulamalı ya da hem yazılı hem uygulamalı olarak veya bunlardan yalnızca biriyle yapılabilir.

Notların saptanmasında, öğrencilerin o yıl içinde ulaşmaları hedef tutulan genel başarı seviyesi dikkate alınır.

Kanaat notu öğrencinin bir dönemde aldığı notların bileşkesi olarak takdir edilmeli ve bunlarla açıklanabilmelidir.

Öğrencinin naklettiği okulda, bir önceki okulda aldığı seçmeli ders okutulmuyorsa, o okulda okutulan seçmeli derslerden birini veya birkaçını almak zorundadır. Bu dersin kanaat notunun saptanmasında, geldiği okulda aldığı notlar da dikkate alınır. Dönemin bitmesine 20 gün kala başka bir okula nakleden öğrencinin kanaat notları önceki okulunca saptanır.

Madde 3 — Okullarda ve evde yaptırıaclak ödevlerin, öğrencinin emek ve zaman bakımından gücünü aşmayacaak ölçüde düzenlenebilmesi ve yazılı yoklamaların yapılacağı günlerin ayarlanması için, o sınıfta dersi olan öğretmenler sınıf öğretmeni ile işbirliği yaparlar. Bu işbirliği okul müdürlüğü tarafından düzenlenir.

Madde 4 — Her iki kanaat döneminde yapılan yoklamalarda kopya yapan veya yapılmasına yardım eden öğrenciler, hemen sınıftan çıkarılarak o derse ait yoklamadan başarısız sayılırlar. Kendilerine (0) not verilir ve durumları okul idaresine bildirilir.

Kopya yapan veya yapılmasına yardım eden öğrenci hakkında ayrıca Disiplin Yönetmeliğinin bu husustaki hükmü uygulanır.

II — NOT VERME DÜZENİ:

Madde 5 — Kanaat ve sınav notları 10 esası üzerinden verilir. Öğrenciye kesirli not verilmez. Notların ortalaması alınırken çıkan yarım ve yarımdan büyük olan kesirler tama yükseltilir. Yarımdan küçük olan kesirler dikkate alınmaz.

Notların dereceleri aşağıda gösterilmiştir:

10 - 9 = Pekiyi
8 - 7 = İyi
6 - 5 = Orta
4 - 3 = Zayıf
2 - 1 = Pek zayıf
0 = Boş

Madde 6 — Her öğretmen okuttuğu dersten, her öğrenciye 2. maddede belirtilen esaslara göre, her kanaat dönemi için bir kanaat notu verir. Ancak;

a) Türk dili ve edebiyatı dersiyle Türkçe - kompozisyon dersi için ayrı not verilir.

Modern fen ve matematik programı uygulayan liselerde okutulan Türk dili ve edebiyatı dersi ile Türkçe kompozisyon çalışmaları ayrı ayrı değerlendirilmekle beraber, bu değerlendirmeler

sonunda verilen notların ortalaması alınarak öğrenci başarısı "Türk dili ve edebiyatı" adı altında tek not halinde gösterilir.

b) Türkçe - kompozisyon dersinin sözlü ve yazılı çalışmalarında öğrencinin durumu bir bütün olarak ele alınır ve başarısı tek notla saptanır.

c) Türkçe dersinin kanaat notu okuma, dilbilgisi, söz ve yazıyla anlatım, inşat, imlâ ve yazı için verilen notların bir bileşkesi olarak saptanır.

ç) Modern matematik uygulayan liselerde cebir, geometri notu diye iki ayrı not verilmez, bunun yerine tek bir not verilir.

d) Bir kısım derslerin öğretimini yabancı dille yapan liselerde "yabancı dil" ve "yabancı dilde kompozisyon" dersleri, Türk dili ve edebiyatı ile kompozisyon derslerinde olduğu gibi birleştirilir ve yabancı dilden tek not verilir.

e) Seçmeli derslerin herbirinden ayrı ayrı not verilir.

f) Meslekî ve teknik nitelikteki resmî ve özel ortaöğretim kurumlarına bağlı ortaokullarda okutulan meslek derslerinden ayrı ayrı not verilir.

g) Rehberlik ve eğitsel çalışmalar notla değerlendirilmez.

h) Öğretmen liselerinde "İlkokullarda öğretim" dersinin uygulama ve teorik çalışmaları ayrı ayrı değerlendirilmekle beraber, bu değerlendirmeler sonunda verilen notların ortalaması alınarak öğrenci başarısı tek not halinde gösterilir.

i) Ticaret liselerinde daktilografi dersinin kanaat notu, bu dersin müfredat programında belirtilen esas ve ölçülere göre verilir.

j) Meslek liselerinde meslek dallarının "atelye, lâboratuvar ve teknoloji" dersleri, ayrı ayrı değerlendirilmekle beraber, bu değerlendirmeler sonucunda öğrenci başarısı tek not halinde gösterilir.

Madde 7 — Millî Güvenlik Bilgisi dersinin kanaat notlarının saptanmasında ve sınavlarında özel yönetmeliğine uyulur.

Madde 8 — Sağlık halleri veya beden ârızaları dolayısiyle beden eğitimi dersine giremiyecek durumda olan öğrenciler, okul doktorundan, okul doktorunun teşhis koyamadığı hallerde okul idaresinin havale edeceği resmî bir hastahaneden en az iki doktorun imzasıyle rapor almak zorundadırlar. Okul doktoru olmayan yerlerde rapor, okul müdürlüğünün havalesiyle resmî bir hastahaneden, resmî hastahane bulunmayan yerlerde, okul müdürlüğünün havalesiyle resmî bir doktordan alınır.

Raporda sağlık hallerinin veya beden ârızalarının geçici bir zaman için mi, sürekli olarak mı beden eğitimi dersine engel teşkil ettiği açıklanmalıdır. Bu gibi öğrenciler rapor süresince beden eğitimi dersinden muaf tutularak kendilerine not verilmez ve gerekli yerlere raporlu olduğu işaret edilir.

Öğretmen liselerinde sağlık halleri veya beden arızaları dolayısıyla devamlı olarak beden eğitimi dersine veya pratik çalışmalara katılmayacakları sağlık kurulu raporu ile saptanan öğrencilerin okulla ilişkileri kesilir.

Beden eğitimi derslerine katlamayacakları raporla saptanan öğretmen lisesi birinci sınıf öğrencileri ile bu okulların bünyesindeki ortaokul öğrencileri o dönem veya o ders yılı beden eğitimi derslerinden muaf tutulurlar. Öğretmen lisesi ikinci sınıf öğrencileri desrin pratik çalışmalarından muaf tutulmakla beraber bu dersin teorik yönlerinden 2. maddede belirtilen esaslara göre not almak suretiyle sınıflarını geçerler. Raporlu olma durumu her devrede bir yılı geçmez. İkinci yılda, ne kadar olursa olsun bu dersin pratik çalışmalarına katılamıyacağına dair rapor olanlar okuldan çıkarılırlar.

Herhangi bir sebeple sesleri müzik dersinin uygulamasına elverişli olmayan öğrencilerin durumu okul doktoru, okul doktoru olmayan yerlerde okul idaresinin göstereceği resmî bir doktor ile müzik öğretmeni tarafından saptanır. Bu gibilerin müzik sınavları yalnız teorik bilgilerden yapılır ve kanaat notları buna göre verilir.

III — ÖĞRETMEN NOT DEFTERİ:

Madde 9 — Her öğretmen, öğrencilere vereceği kanaat notlarına esas olmak üzere bir not defteri tutar ve bu deftere 2. maddede gösterilen esaslara göre saptandığı notları ayrı ayrı yazar.

Öğretmenler sözlü, yazılı ve uygulamalı yoklama sonuçlarını öğrencilere bildirirken alınan notları ve yapılan başlıca hataları açıklarlar.

Her öğretmen, bu not defterini okul idaresine vereceği çizelgeler için esas olarak kullanmakla ve istenildiği zaman okul müdürüne veya denetleme yetkisi olanlara da göstermekle yükümlüdür.

IV — ÖĞRENCİ KARNESİ:

Madde 10 — Her dönem sonunda öğrencilerin o döneme ait başarı, gelişme devam ve disiplin durumları karne ile velilerine bildirilir.

Karnede her dersin başarı notu ve sınıf öğretmeninin öğrenci hakkındaki genel görüşü belirtilir. Bu görüş öğrencinin öğrenim durumu, karşılaştığı güçlükler, okul içi ve dışı tavır ve hareketleri, arkadaşları ile geçimi, okulu ve ders araç - gereçlerini temiz tutma ve korumada gösterdiği özen, derslere karşı ilgi ve gayreti, uyarmalardan yararlanma derecesi ve benzeri husuların bir bütün halinde değerlendirilmesini kapsar. Bu hususlardaki gözlemler sınıf öğretmeni tarafından değerlendirilerek karnelere işlenir ve gerektiğinde, ayrıca yazılı olarak öğrenciye ve öğrenci velisine duyurulur. Bu gözlemlerin isabetli olması için sınıf öğretmenleri, gerektiğinde öğrencilerin durumu hakkında ders öğretmenleri ile işbirliği yaparlar.

İKİNCİ BÖLÜM

ÖĞRENCİ BAŞARISININ SAPTANMASI İLE İLGİLİ ESASLAR

I — ÖĞRENCİNİN BÜTÜN DERSLEREN YIL SONU BAŞARI DURUMU:

Madde 11 — Öğretim yılı sonunda öğrenci, bütün derslerden başarı durumuna göre:

a) ya doğrudan sınıf geçer;

b) ya da bütünleme sınavlarına girer.

A. DOĞRUDAN SINIF GEÇME:

Madde 12 — Öğrencinin doğrudan sınıf geçebilmesi için, her dersten hem iki kanaat notu ortalamasının en az «5» hem de ikinci kanaat notunun en az «5» olması gerekir.

B. BÜTÜNLEMEYE KALMA:

Madde 13 — Bir dersten iki kanaat notu ortalaması «5» ten az olan ya da birinci kanaat notu kaç olursa olsun, ikinci kanaat notu «4» ya da daha aşağı olan öğrenci o dersten bütünlemeye kalır.

II — BÜTÜNLEME KURSLARI:

Madde 14 — İkinci dönem sonunda bütünlemeye kalan öğrenciler için başarısız oldukları derslerden ek bir çalışma ile eksiklerini tamamlamalarına yardım etmek üzere, derslerin kesilmesinden sonra, en az dört hafta süren yoğunlaştırılmış bütünleme kursları düzenlenir. Bu kurslarda, öğrenciler bütünlemeye girecekleri derslerden kendi öğretmenleri ya da okul müdürünün görevlendireceği öğretmenler tarafından yetiştirilir.

Madde 15 — Bütünleme kurslarında bir ders ayrılacak haftalık toplam ders saati sayısı, haftalık ders dağıtım çizelgesinde o derse ayrılan haftalık ders saatinden az olmamak üzere, okulun ve çevrenin öğretmen durumu, kurslara katılacak öğrenci sayısı, okulun öteki olanak ve koşulları gözönünde tutularak okul müdürlüğünce saptanır.

Madde 16 — Bütünleme kurslarına devam eden öğrenciler için, kurs saatleri dışında ve günlük çalışma saatleri içinde, öğrencilerin ders hazırlığı, ders tekrarı, ödev ve uygulama gibi çalışmalar için yeteri kadar zorunlu çalışma (etüt) saatelri dü-

zenlenir. Kurs görevi bulunmayan öğretmenler bu saatlerde belleticilik ve nöbet görevi yapmak üzere okul müdürlüğünce görevlendirilirler.

Çalışma (etüt) saatleri, okulun öğretmen sayısına, bütünleme kurslarına katılacak öğrenci sayısına ve okulun öteki olanak ve koşullarına göre okul müdürlüğünce saptanır.

Madde 17 — Bütünleme kurslarında ve çalışma (etüt) saatlerinde görevli olan öğretmenlere, çeşitli okullar için kanunla saptanmış olan haftalık en çok ders saati kadar görev verilebilir.

Madde 18 — Bütünleme kursları ve sınavları süresince yapılacak nöbet görevleri, okul müdürü tarafından, öğretmenlerin bütünleme kurslarındaki haftalık ders saati sayısı da gözönünde tutalarak ayarlanır.

Madde 19 — Öğrencilerin bütünleme kurslarına ve çalışma (etüt) saatlerine devam etmeleri zorunludur. Bunlara özürsüz olarak katılamayan öğrenciler için 62. maddenin (b) fıkrasına göre işlem yapılır.

Madde 20 — Okul dışından bitirme sınavlarına girenler ile beklemeli öğrencilerin bütünleme kurslarına katılıp katılmayacaklarına okul müdürü karar verir.

Madde 21 — Bütünleme kursları için öğrencilerden hiç bir surette ücret alınmaz.

Madde 22 — Yıl içinde öğretmensizlik nedeniyle bir veya iki kanaat notu alınamayan dersler için, bütünleme kursları süresinde, kurslar düzenlenir ve bu derslerin sınavları da bütünleme sınavları ile birlikte yapılır.

III — BÜTÜNLEME SINAVLARI İLE İLGİLİ ÖZELLİKLER:

Madde 23 — Bütünleme sınavları, bütünleme kurslarını izleyen on gün içinde yapılır. Bütünleme sınavlarının süresi, gerektiğinde, 10 Temmuza kadar uzatılabilir.

Bu konuda, okulun olanak ve koşullarına göre, karar vermeğe okul müdürü yetkilidir.

Okul dışından bitirme sınavları ve sorumlu derslerin sınavları, bütünleme sınavları ile birlikte yapılır. Okul dışından bitirme sınavlarına, gerektiğinde, kurs açılan derslerin bütünleme sınavlarının başlangıç tarihinden önce de başlanabilir.

Madde 24 — Bütünleme sınavları genellikle yazılı olarak yapılır. Ancak dersin özelliğine göre, yabancı dil, resim, müzik, beden eğitimi dersleri ile uygulama nitelikteki seçmeli derslerin ve uygulamalı meslek derslerinin sınavları, hem yazılı hem sözlü; hem sözlü hem uygulamalı ya da hem yazıı helm uygulamalı olarak veya bunlardan yalnızca biri ile yapılabilir. Bu konuda sınav komisyonu karar verir.

Madde 25 — Bütünleme sınavları dersin öğretmeni ile okul müdürünün seçeceği en az bir üyeden kurulan komisyonlar tarafından yapılır.

Müdür bütün sınav komisyonlarının tabii başkanıdır. Ancak sınav salonunda bulunması zorunlu değildir.

Madde 26 — Sınav komisyonlarının teşkilinde, okullarda yeter sayıda öğretmen bulunmaması halinde çevredeki diğer okul öğretmenlerinden yararlanılır. Bu düzenlemenin yapılabilmesi için okul müdürleri, il merkezlerinde Millî Eğitim Müdürünün başkanlığında, ilçelerde ise aralarından seçecekleri bir müdürün başkanlığında toplanırlar.

Müdürler toplantısı sınavlar başlamadan en geç bir hafta önce yapılır.

Okul müdürleri, sınavlar için yeteri kadar öğretmeni gözcü olarak görevlendirebilirler.

Sınav komisyonlarında üye olarak görevlendirilecek öğretmenlerin, sınavı yapılan dersle ilgisi gözönünde bulundurulur. Sınavlardan en geç bir gün önce, öğretmenler kurulu toplanarak yönetmelik hükümlerine göre sınavlara ait ayrıntıları görüşüp kararlaştırır.

Madde 27 — Bütünleme ve dışardan bitirme sınavlarının programları sınavlardan en geç bir hafta önce düzenlenerek öğrencilere duyurulur.

Programın onaylı iki örneği Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderilir.

Madde 28 — Sınav soruları ve cevap anahtarlarının, sınav komisyonunca, sınavların başlama saatinden önce hazırlanmış ve okul müdürlüğünce onaylanmış olması gerekir. Uzun bir çalışmayı gerektiren derslerin sınav hazırlıkları, istisnai olarak, okul müdürlüğünce uygun görülen hallerde, komisyonca bir gün önceden yapılabilir. Bu konuda tam bir gizliliğe uyulur.

Madde 29 — Sınavlarda soruların açık ve anlaşılır bir şekilde hazırlanmasına dikkat edilir. Sözlü sınavlarda öğrenci cevap verirken sözü kesilmez. Ancak alınan cevaplarda açıklanması gereken hususlar bulunursa o noktaların açıklanması öğrenciden istenebilir. Öğretmenler soruların cevabını sezdirecek, öğrenciyi şaşırtacak, kıracak ve korkutacak söz ve hareketlerden sakınmalıdırlar.

Madde 30 — Yazılı sınavlar için sorularla birlikte bir cevap anahtarı hazırlanır, bu anahtarda her sorunun not baremi veya puvan değeri ayrıntılı olarak belirtilir ve sınav süresi saptanır. Sınav kâğıtları okunurken cevap anahtarına göre değerlendirilir. Kâğıtlar okunurken rastlanan yanlışlıkların altı aslı bozulmaksızın renkli kalemle çizilebilir. Verilen notlar bir sıra numarasına göre, her sorunun değerini ayrı ayrı gösterecek şekilde bir not çizelgesine geçirilir ve çizelge komisyon üyelerince imzalanır.

Madde 31 — Yazılı sınavlara en geç saat 10.00 da başlanır. Bu sınavlarda soruların cevaplarını yazmak üzere öğrencilere en çok iki saatlik bir zaman tanınır. Dışardan bitirme sınavlarına girenler için bu süre 3 saate çıkarılabilir. Sözlü ve uygulamalı olarak yapılan bütünleme sınavlarına sabah saat 9.00 de başlanır. 12.00 den 13.30 a kadar ara verilir. 13.30 dan 19.30 a kadar sınava devam edilir. Ancak, 19.30 da sınavı yapılmamış öğrenci sayısı mevcudun onda birinden çok değilse, kalan öğrencilerin sınavlarının o gün bitirilmesi için bu süre uzatılır. Sınavı yapılmamış öğrenci sayısı mevcudunun ondan birinden çok ise sınav ertesi güne bırakılır.

Okul idaresi gerekli görürse sözlü ve uygulamallı sınavları en geç saat 9.00 da başlatabilir.

Uygulamalı sınavların süresi komisyonca saptanır.

Madde 32 — Sınavlar için ayrılan günlerin azlığı halinde, bir teorik dersle uygulamalı bir dersin sınavı biri öğleden önce, diğeri öğleden sonra olmak üzere aynı günde yapılabilir.

Madde 33 — Sınav odasına okul müdürü ve müdür yardımcıları ile okulu denetleme yetkisi olanlardan başka kimse giremez.

Madde 34 — Cevapların değerlendirilmesinde sınav komisyonu üyelerinden başka kimse karışamaz. Not takdirinde anlaşmazlık olursa üyeler notlarını ayrı ayrı verirler. Bu notlarla gerekçeleri bir tutanak halinde not çezilgesine eklenir. Ayrı ayrı verilen notların ortalaması öğrencinin sınav notu olarak çizelgeye geçirilir.

Okul müdürü, sınav komisyonunun verdiği notu yerinde görmez ya da ortalamaları alınan notlar arasında büyük farklar bulursa o öğrencinin sınavı durdurup olayı gereçkesiyle birlikte hemen Valiliğe ve varsa Bakanlık Müfettişine bildirir. Bir taraftan da kendi başkanlığında kurulan takviyeli bir komisyonla sınavın devamını sağlar.

Madde 35 — Sınav kâğıtlarının değerlendirilmesi sonunda «5» ten (beşten) aşağı not alan öğrencilerin sınav kâğıtları, ilk incelemede verilen notlar görülmeyecek şekilde kapatılır. Bu kâğıtlar okul müdürünün başkanlığında komisyonun bütün üyeleri tarafından ertesi gün, bu mümkün olmadığı takdirde, en kısa süre içinde bir kere daha incelenerek değerlendirilir. Sonuç, bir tutanakla saptanır.

Sınav kâğıtlarının değerlendirilmesiyle ilgili bütün işlemler bittikten sonra öğrencilerin aldıkları notlar not çizelgesine geçirilir.

Bu suretle kesinleşen notlar değiştirilemez. Çizgilerle cevap anahtarları ve sorular sınav kâğıtları ile birlikte üç yıl saklanır. Sınav kâğıtları okulu denetlemeye yetkili olmayan kimselere gösterilmez ve verilmez.

Madde 36 — Sözlü sınavlarda sınav odasına giren öğrenciye sınav komisyonu uygun gördüğü soruları yazdırır veya yazılı olarak verir. Sorular verildikten sonra her öğrenciye düşünmek için 10 dakikalık bir zaman bırakılır. Bir öğrenci soruları cevaplandırırken içeriye alınan ikinci öğrenci kendisine verilen soruların cevaplarını hazırlar. Öğrenci soruların cevaplarını düşünürken bir kâğıda not alabilir. Cevap verme süresi ortaokul öğrencileri için 20, lise öğrencileri için 30 dakikadır. Ancak bu süreler geçtiği halde öğrenicler, henüz cevaplarını bitirmemiş iseler bitirinceye kadar beklenir.

Madde 37 — Bütünleme sınavlarında kopya yapan veya yapılmasına yardım eden öğrenciler, hemen sınav salonundan çıkartılır ve kendilerine o sınava ait, boş anlamına gelen (0) verilir Kopya olayı komisyonca bir tutanakla saptanır. Bu gibiler o dersin sınavından başarısız sayılır. Kopya yapma veya yapılmasına yardım etme tekrarlanırsa ilgililer sınıf geçmede yıllık genel başarı notu ortalamasından yararlanamazlar.

Kopya yapan veya yapılmasına yardım eden öğrenci hakkında ayrıca Disiplin Yönetmeliğinin bu husustaki hükmü uygulanır.

Madde 38 — Yazılı sınavlarda öğrenciler Bakanlıkça kabul edilmiş formlara uygun kâğıtları, üzerlerinde yazılı açıklamalara göre kullanırlar. Aksini yapan öğrencinin yazılı kâğıdı geçersiz sayılır.

Madde 39 — Bütünleme kurslarının başlangıç tarihinden bütünleme sınavları sonuna kadar öğrenci nakli yapılmaz.

IV — BÜTÜNLEME SINAVI SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ:

Madde 40 — Bütünleme sınavlarında bir dersten «5» ya da daha yukarı not alan öğrenci bu dersten başarılı sayılır.

Madde 41 — Başarısız derslerin her birinden en az «5» ya da daha yukarı not alan öğrenci sınıf geçer. Bu gibi öğrencilerin kayıtlarına «Bütünleme ile sınıf geçti» yazılır.

Madde 42 — Bütünleme sınavları sonunda, kaç dersten olursa olsun, başarısız notu olan her öğrencinin durumu hakkında sınıf öğretmenler kurulu karar verir.

V — BAŞARISIZ NOTU OLAN ÖĞRENCİLERİN DURUMU VE SINIF ÖĞRETMENLER KURULU KARARI:

Madde 43 — Başarısız notu olan bütün öğrencilerin (son sınıflar dahil) durumları, bütünleme sınavları sonunda, okul müdürünün ya da görevlendireceği müdür yardımcısı veya sınıf öğretmeninin başkanlığında toplanacak olan sınıf öğretmenler kurulunda ayrı ayrı görüşülür. Sınıf öğretmenler kurulu bu toplantıda, sınıf öğretmenleri tarafından tutulan öğrenci dosyasındaki bilgilere göre, her öğrencinin diğer dersleri ve geçen yıllardaki başarıları ile devam ve disiplin durumlarını inceler; eğitsel kol çalışmalarına katılmasını ve bu çalışmalardaki başarısını gözden geçirir; yıllık başarı durumunu bütünü ile değerlendirerek,

a) Tek dersten başarısız olan veya birden fazla dersten başarısız oldukları halde yıllık genel başarı ortalamaları en az «5,00» veya daha yukarı tutan öğrenciler üzerinde özellikle durmak suretiyle bu öğrencileri: ya doğrudan veya tek dersten sorumlu olarak bir üst sınıfa geçirir ya da durumlarında hiçbir değişiklik yapmaz.

Tek dersten başarısız ollup kurul tarafından bir üst sınıfa geçmesine karar verilmeyen öğrenciler o dersten sorumlu olarak üst sınıfa devam ederler.

b) Birden fazla dersten başarısız oldukları halde, (a) fıkrası gereğince durumlarında hiçbir değişiklik yapılmamış öğrencilerle, birden fazla dersten başarısız olup yıllık genel başarı ortalaması «5,00» ten az tutan öğrencilerin şu dört yoldan birine yönelmeleri hususunda velilerine yapılacak tavsiyeyi kararlaştırır:

1 — Öğrenci dışarıdan beklemek suretiyle gelecek öğretim yılında başarısız olduğu derslerden sınava girmelidir;

2 — Öğrenci başarısız olduğu derslere devam etmelidir;

3 — Öğrencinin aynı sınıfı tekrarlaması, yetişmesi bakımından yararlıdır;

4 — Öğrenci yaygın eğitim kurumlarına geçmelidir.

Sınıf öğretmenler kurulu bu kararı oy çokluğu ile alır. Oyların eşit olması halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunlukta sayılır. Sınıf öğretmenler kurulunun öğrenci hakkındaki bu kararı öğrencinin velisine yazı ile duyurulur. Öğrenci velisi yapılan tavsiyeye uymadığı takdirde öteki üç yoldan birini seçebilir ve kararını en geç eylül ayının ilk haftası içinde okul müdürlüğüne yazılı olarak bildirir.

Madde 44 — Öğretmenler kurulu kararı ile sınıf geçen öğrencinin notları değiştirilmez; okul kayıtlarında ve karnesinde «öğretmenler kurulu kararı ile sınıf geçti» yazılır.

Madde 45 — a) Meslek liseleri ile teknik liselerde; atelye, atelye ve teknoloji, atelye ve laboratuvar, atelye - teknoloji ve laboratuvarı,

b) Kız meslek liselerinde; atelye niteliğindeki giyim, nakış, el sanatları ve çiçek, beslenme - ev yönetimi, resim, çocuk gelişimi ve eğitimi - laboratuvar,

c) Kimya meslek lisesi ve bölümlerinde; birinci sınıflarda anorganik kimya ve uygulaması, ikinci sınıflarda analitik kimya laboratuvarı,

ç) Kimya teknik lisesinde; ikinci sınıflarda organik kimya ve uygulaması, üçüncü sınıflarda analitik kimya laboratuvarı derslerinden başarısız olan öğrenciler, yıllık genel başarı ortalaması kaç olursa olsun, öğretmenler kurulu kararı ile bir üst sınıfa geçirilemezler ve bu derslerin herhangi birinden sorumlu olarak bir üst sınıfa da devam edemezler. Bu gibi öğrenciler başarısız oldukları bu dersler ile varsa başarısız oldukları diğer derslere devam etmek zorundadırlar. Bu durumdaki öğrenciler isterlerse aynı sınıfı tekrar edebilirler. İki yıl üst üste başarısız duruma düşen öğrenciler hakkında sınıf öğretmenler kurulu 43. maddenin (b) fıkrasının ya birinci ya da dördüncü bendlerinden birini tavsiye eder. Öğrenci velisi bu tavsiyelerden birini seçebilir. Bu gibiler öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

Madde 46 — Bir sınıfta birden fazla dersten başarısız duruma düşerek kendisine 43. maddenin 1., 2. veya 3. bendlerinden biri uygulanan öğrencilerden ikinci yıl:

a) Yalnızca başarısız oldukları derslere devam edenlerin bu derslerdeki başarı durumları, kanaat notlarına; kanaat notları başarısız olanların bütünleme sınavları sonuçlarına;

b) Dışarıda beklemek suretiyle başarısız oldukları derslerin sınavlarına girenlerin bu derslerdeki başarı durumu, bütünleme sınavları sonuçlarına;
göre saptanır.

Bu gibi öğrencilerin başarılı sayılabilmeleri için her dersten geçer not almaları gerekir. Bu öğrenciler sınıf öğretmenler kurulu kararı ile bir üst sınıfa geçirilemezler.

c) Aynı sınıfı tekrar eden öğrencilerin başarı durumları normal öğrenciler gibi saptanır.

Madde 47 — 43. maddenin (b) fıkrasının 1., 2. ve 3. bendlerine göre işlem gören öğrenciler ikinci yıl sonunda birden fazla dersten başarısız duruma düştükleri takdirde, bu derslerin sınavlarına ,isterlerse, ertesi yılların bütünleme sınavı dönemlerinde sınırsız olarak girebilirler. Ancak bu gibiler öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

VI — SORUMLULUĞUN KALKMASI:

Madde 48 — Öğretim yılı sonunda öğretmenler kurulu kararı ile yalnız bir dersten başarısız duruma düşen ve bir üst sınıfa bu dersten sorumlu olarak devam eden öğrencilerin sorumluluk sınavları, bütünleme sınavları ile birlikte yapılır. Bütünleme sınavında başarı gösteren öğrencinin tek dersten olan sorumluluğu kalkar.

Bunun dışında, tek dersten sorumlu olarak bir üst sınıfa devam eden öğrencinin sorumluluğunun kalkması için;

a) Ya devam ettiği üst sınıfta okutulan aynı dersten öğretim yılı sonunda başarılı olması,

b) Ya da bu üst sınıfta doğrudan doğruya veya sınıf öğretmenler kurulu kararı ile sınıf geçmesi gerekir. Lise ve dengi ortaöğretim kurumlarında ara sınıflarda biten ve üst sınıfta devam etmeye dersler için bu fıkra hükmü uygulanmaz. Bu dersler için tek dersten sorumluluk, okul bitinceye kadar devam eder. Sorumlu dersten başarı gösterilmedikçe diploma alınamaz.

Ortaokuldaki bir dersten sorumlu olarak ortaöğretim kurumlarının birinci sınıflarına devam eden öğrenciler için de yukarıda belirtildiği şekilde işlem yapılır. Devam ettiği ortaöğretim kurumunda sorumlu olduğu dersten sorumluluğu kalkan öğrencinin durumu, diploması düzenlenmek üzere geldiği ortaokula bildirilir.

VII — BÜTÜNLEME SINAVLARININ ENGERİ:

Madde 49 — Genel kural olarak bütünleme sınavlarının engeli yoktur. İstisnai olarak yatakta tedaviyi gerektiren bir hastalık nedeni ile bütünleme sınavına girecek durumda olmadığını, resmî hastahane, hükümet tabibi veya okul doktorundan alınacak bir sağlık raporu ile sınavdan önce okul müdürlüğüne belgelendirmiş raporu okul müdürlüğünce kabul edilmiş bir öğrenci için engel sınavı düzenlenebilir. Engel sınavları bütünleme sınavı esaslarına göre yapılır.

Engel sınavı, raporun bitiş tarihinden itibaren bütünleme sınavları sırasında, okul müdürlüğünce saptanacak bir günde yapılır. Rapor süresi bütünleme sınav dönemini aşan öğrenciler için engel sınavı, okulun açıldığı ilk hafta okul müdürlüğünce saptanacak bir günde yapılır. Engel sınavlarına giren öğrencilerin durumları da bütünlemeli öğrenciler için olduğu gibi, sınıf öğretmenler kurulunda görüşülerek karara bağlanır.

VIII — BİR DERSİN YIL SONU NOTU VE YIL SONU BAŞARI NOTU:

A. YIL SONU NOTU:

Madde 50 — Bir dersin yıl sonu notu, öğrencinin o dersten aldığı birinci ve ikinci kanaat notlarının aritmetik ortalamasıdır.

Bir kanaat notu almış olan öğrencinin bu notu, yıl sonu notu sayılır.

B. YIL SONU BAŞARI NOTU:

Madde 51 — Bir dersin yıl sonu başarı notu, yıllık genel başarı ortalamasının ve diploma derecesinin saptanmasında esas olan nottur.

C. YIL SONU BAŞARI NOTUNUN SAPTANMASI:

Madde 52 — a) Doğrudan geçilen bir dersin yıl sonu notu, o dersin «yıl sonu başarı notu» sayılır.

b) Bütünleme, sorumluluk ya da engel sınavında alınan not ile yıl sonu notunun aritmetik ortalaması «yıl sonu başarı notu» kabul edilir.

c) Öğretmenler kurulunca karar verilen bir dersin «yıl sonu başarı notu» ile sorumluluğu kalkmış sayılan bir dersin «yıl sonu başarı notu», bir önceki (b) fıkrasına göre saptanır.

ç) Hiç kanaat notu alamayan öğrencinin «yıl sonu başarı notu» bütünleme veya engel sınavında aldığı nottur.

IX — BÜTÜN DERSLERİN YILLIK GENEL BAŞARI ORTALAMASI:

Madde 53 — Bütün derslerden yıllık genel başarı ortalaması, o yıl okunan derslerin yıl sonu başarı notlarının ağırlıkllı ortalamasıdır. Ağırlıklı ortalama şöyle bulunur.

a) Bir dersin ağırlığı, o dersin haftalı kders saati sayısına eşittir.

b) Bir dersten alınan yıl sonu başarı notu ile o dersin haftalık ders saati sayısı çarpılır. Çıkan sayı o dersin «ağırlıklı notu»dur.

c) Aynı yılda okunan bütün derslerin ağırlıklı notları toplamı, aynı derslerin haftalık ders saatleri toplamına bölünür. Çıkan sayı, öğrencinin «yıllık genel başarı ortalaması»dır. Yıllık genel başarı ortalaması hesaplanırken bölme, virgülden sonra iki basamak yürütülür.

Madde 54 — Yıllık genel başarı ortalaması öğrencinin karnesinde dosyasında, sınıf geçme ve diploma defterinde gösterilir.

X — DİPLOMA VERİLMESİ:

Madde 55 — Ortaokulu bitirme sınıfı olan sekizinci ve ortaöğretimi bitirme sınıfı olan onbirinci (veya bazı okullarda onikinci) sınıflarda,

a) Doğrudan sınıf geçen,

b) Bütünleme ile sınıf geçen,

c) Öğretmenler kurulu kararı ile sınıf geçen her öğrenciye «bitirme diploması» verilir.

Diploma üzerinde «diploma derecesi» gösterilir.

XI — DİPLOMA NOTU VE DERECESİ:

Madde 56 — Son sınıf derslerinden alınan yıl sonu başarı notları ile ara sınıflarda biten derslerden alınan yıl sonu başarı notları, "bitirme notları" sayılır.

Madde 57 — Diploma derecesi, bitirme notlarının ağırlıklı ortalamasıdır. Ağırlıklı ortalama şöyle bulunur:

a)Bir dersten alınan bitirme notu ile o dersin haftalık ders saati sayısı çarpılır. Çıkan sayı "ağırlıklı not" tur.

b) Bitirme notu alınan bütün derslerin ağırlıklı notları toplanır ve çıkan sayı aynı derslerin haftalık ders saatleri toplamına bölünür. Elde edilen not diploma notudur.

c) "Diploma derecesi", diploma notuna göre pekiyi, iyi veya orta olarak belirtilir.

XII — DİPLOMAYA EKLİ BAŞARI DURUMU BELGESİ:

Madde 58 — Diploma ile birlikte her öğrenciye bir de başarı belgesi verilir. Bu belgede, öğrencinin bitirme notları ayrı ayrı gösterilir ve her dersten başarı durumu "doğrudan geçti" "bütünleme ile geçti" ya da "öğretmenler kurulu kararıyla geçti" şeklinde belirtilir. Bu belgeye diploma notu ve derecesi de işlenir.

Madde 59 — Başarı belgesinin aslı, öğrencinin okul dosyası içinde, üst öğrenim kurumuna gönderilir.

Madde 60 — Tek dersten sorumlu olarak bir üst öğretim kurumuna devam edecek öğrencilere yalnızca başarı durumu belgesi verilir.

XIII — ORTAOKUL YÖNELTME TAVSİYESİ:

Madde 61 — Sınıf öğretmenler kurulu, sekizinci sınıf sonunda diploma almağa hak kazanmış her öğrencinin sekiz yıllık okul hayatını bütünü ile değerlendirerek ortaokuldan sonraki hayatı için yapılacak yöneltme tavsiyesini kararlaştırır.

Bu tavsiye;

1. Öğrencinin,

a) Ortaokulu kaç yılda başardığı,

b) Varsa başaramadığı dersler,

c) Tekrarladığı sınıflar,

ç) Son sınıfın yıllık genel başarı ortalaması,

2. Öğrenci hakkında,

a) Sınıf öğretmeninin görüşleri,

b) Okul rehberlik örgütü tavsiyeleri (varsa),

c) Eğitsel kol öğretmenlerinin görüşleri;

3. Öğrencinin sınıf öğretmenine bildirdiği yöneltme isteği, gibi hususlar, bir arada ve bütünüyle, sınıf öğretmenler kurulunca değerlendirilerek kararlaştırılır.

Yukarıdaki hususlarda gerekli bilgiler sınıf öğretmeni tarafından sağlanır.

Yöneltme tavsiyesi, doğrudan geçen öğrenciler için ders kesiminden sonra toplanan sınıf öğretmenler kurulu; bütünleme ya da kurul kararı ile geçen öğrenciler için ise, bütünleme sınıvları sonunda toplanan sınıf öğretmenler kurulu tarafından kararlaştırılır.

Yöneltme tavsiyesinde öğrencinin ortaöğretimde takip edebileceği program hakkında sınıf öğretmenler kurulunun görüşü açık olarak belirtilir. Bu karar öğrencinin okul dosyasına sınıf öğretmeni tarafından işlenir.

Yöneltme tavsiyesi, öğrenci velisine, okul müdürlüğü tarafından yazılı olarak duyurulur.

Öğrencinin okul dosyası üst öğrenim kurumuna gönderilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
DEVAM VE DEVAMSIZLIK

Madde 62 — a) Ders yılının süresi, derslerin başladığı günden kesildiği güne kadar, okulun açık bulunduğu günler sayılarak hesaplanır. Tatil günleri ve her ne sebeple olursa olsun, okulun açık bulunmadığı günler hesaba katılmaz. Normal öğretim yapan okullarda sabah ve öğleden sonraki zamanlar yarımşar gün sayılır.

Meslek liselerinde teorik dersler ve atelye çalışmaları ayrı birer bütün sayılarak hesaplanır ve her yarım gün bir gün sayılır.

Devamsızlık süresini dolduranlar hakkında bu yönetmeliğin ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

b) Bütünleme kursları sırasında devamsızlığın hesaplanması ayrı yapılır. Bir öğrenci için kurs veya çalışmanın (etüdün) bulunduğu her gün bir tam gün olarak hesaplanır. Öğrenci kurs süresince devam etmek zorunda olduğu günlerin özürsüz olarak üçte birine devam etmediği okul idaresince saptandığı takdirde, o dersten bütünleme sınavına alınmaz; bu gibi öğrenciler bu dersten başarısız sayılır.

Madde 63 — a) Öğrenciler okula devam etmek zorundadırlar. Bir ders yılı içinde 20 gün okula devam etmeyen öğrenci, kanaat notları ne olursa olsun başarısız sayılır. Bu süre okul idaresinin takdiriyle 30 güne çıkarılabilir. Ancak, son 10 güne giren özürler için sadece özür tezkeresi gönderilmesi yetmez. Velisinin veya temsilcisinin bizzat okul idaresine gelerek öğrencinin özrünü belgelendirmesi gerekir.

b) Bütünleme sınavları sonunda, ikinci yıl yalnızca kaldıkları derslere devam eden öğrencilerin devam durumları her ders için ayrı tutulur. Bunlardan, bir ders yılı içinde devam etmek zorunda bulundukları derslerin dört haftalık tutarı kadar okula devam etmeyen öğrenciler, kanaat notları ne olursa olsun o dersten başarısız duruma düşerler. Bir dersten devamsızlıktan başarı gösteremiyen öğrenciler bir üst sınıfa devam ederler. Birden fazla dersten devamsızlık süresini dolduranlar o öğretim yılı için başarısız sayılırlar.

Madde 64 — Okula vaktinde gelemeyen ve özürleri okul idaresince kabul edilen öğrenciler derslere ve bütünleme kurslarına alınmakla beraber o gün için geç gelmiş sayılırlar.

Geç gelmeyi alışkanlık haline getirenlerle izinsiz olarak sınıftan ayrılanlar hakkında disiplin işlemi yapılır.

Madde 65 — a) Okula devam ederken, yangın, zelzele gibi tabiî âfetler yüzünden veya ana, baba, kardeş gibi yakınlarından birinin ağır hastalığı, ölümü gibi önemli sebeplerle kendilerine izin verilenlerle, tedavi yahut ameliyatı gerektiren bir hastalıktan dolayı devam süresini dolduramayan öğrenciler;

1. Davranış notu kırılmamış olmak,
2. Devam süresinin en az üçte ikisini doldurmuş ve bir kanaat notu almış bulunmak,
3. Özürleri resmî bir makamdan usulüne göre alınmış ve zamanında okul idaresine teslim edilmiş bir rapor veya belge ile saptanmış olmak.
4. Çalışkanlığına sınıf öğretmenler kurulunca kanaat getirilmiş bulunmak şartiyle devam süresini dolduran öğrenciler gibi işleme tâbi tutulurlar.

b) İkinci yıl yalnızca kaldıkları derslere devam eden öğrencilerden, (a) fıkrasında yazılı sebeplerle okula devam edemeyenler, her ders için devam etmek zorunda oldukları süresinin en az yirmi iki haftalık tutarı kadar okula devam etmiş ve bir kanaat notu almış bulunmak, davranış notu kırılmamış olmak, özürleri resmî bir makamdan usulüne göre alınmış ve zamanında okul idaresine verilmiş bir rapor veya belge ile saptanmış olmak şartıyle devam süresini dolduran öğrenciler gibi işleme tabi tutulurlar.

Bu madde kapsamına giren öğrenciler 12. maddede belirtilen koşulları yerine getiremedikleri derslerden bütünleme kurslarına devam etmek suretiyle bütünleme sınavlarına alınırlar.

Bunlar bütünleme kurs ve sınavlarına girip girmemekte serbesttirler. Kurs ve sınavlara katılmayanlar okuma hakkını kullanmamış sayılırlar.

Madde 66 — Bir sınıfta okuma hakkının kullanılmış sayılacağı haller şunlardır:

a) Kanaat notları ortalaması geçer derecede de olsa okulca tanınmış bir özrü olmaksızın 63. maddede belirtilen devamsızlık süresini doldurmuş olmak,

b) Bütünleme veya engel sınavları sonunda başarısız duruma düşmek,

c) İkinci dönemde okula devama başlayıp her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
YILLIK ÇALIŞMA TAKVİMİ

Madde 67 — Ortaokullar ile genel, meslekî ve teknik ortaöğretim kurumları eylül ayının ilk pazartesi günü açılır. Dersler eylül ayının ikinci pazartesi günü başlar ve 21 mayıs akşamı kesilir.

Madde 68 — Açılışı izleyen ilk hafta içinde öğrenci kayıtları, sınıfların teşkili, yıllık çalışma plân ve programlarının hazırlanması, öğretmenler kurulu ve zümre öğretmenleri toplantısı gibi çalışmalar yapılır. Öğrenci kayıtları derslerin başladığı gün sona erer. Öğrenci mevcudu kalabalık okullarda kayıtlara ağustos ayının son haftasında başlanabilir.

Madde 69 — Bir ders 40 dakikadır. Günlük zaman çizelgesi, okulun normal öğretim veya çift öğretim uygulaması ve iklim koşulları gözönünde tutularak okul müdürlüğünce saptanır.

Madde 70 — Öğretim yılı iki döneme ayrılır. Birinci dönem ile ikinci dönem arasında yarı yıl tatili verilir. Yarı yıl tatili aralık ayının son pazartesi günü başlar ve iki hafta sürer.

Madde 71 — Resmi tatiller dışında verilecek olağanüstü tatiller dolayısiyle yapılmayan dersler okul müdürlüğünce hazırlanacak bir ek programa göre yıl içinde telâfi edilir.

Madde 72 — a) Meslekî ve teknik okullar öğrencileri, diploma almaya hak kazanabilmek için meslek lisesi ikinci sınıflarında 150 saat; teknik lise ikinci ve üçüncü sınıflarda 150 şer saat olmak üzere toplam 300 saatlik staj çalışmaları yapmak zorundadırlar. Bu çalışmalar okul müdürlüğünce uygun görülecek sanayi kuruluşları ile iş yerlerinde yapılır. Uygun işyeri bulunmaması halinde staj çalışmaları okul içinde de düzenlenir.

Doğrudan sınıf geçen öğrencilerin staj çalışmaları bütünleme kursları süresinde yapılabilir. Staj çalışmalarının yapılış şekli ve yeri ile değerlendirme esasları Bakanlıkça saptanır.

b) Meslekî ve teknik liselerde öğretim yılı içindeki pratik öğretim, okul atelyelerinde ve lâboratuvarlarında yapılır. Ancak, okul endüstri ilişkilerini geliştirmek ve öğrencileri gerçek iş hayatına hazırlamak amacı ile bu çalışmalar, Bakanlığın uygun göreceği endüstri ve iş yerlerinde de yapılabilir.

Pratik öğretimin yapılacağı iş yerleri, okul müdürünün başkanlığında ilgili bölüm öğretmenlerinden ve iş yeri temsilcilerinden meydana gelecek bir komisyon tarafından incelenir ve program amaçlarına uygun bir pratik öğretimin yapılabileceği saptandıktan sonra durum Bakanlığa bir raporla teklif edilir. Bakanlıkça da uygun görüldükten sonra, pratik öğretimin yapılması konusunda, işyeri ile bir protokol düzenlenir.

Pratik öğretimin etkinliğini ve sürekliliğini sağlamak için haftalık, aylık veya yıllık programlar, yoğun bir şekilde uygulanabilir ve dersler bloklaştırılabilir.

Madde 73 — Birinci döneme ait not çizelgeleri, dönem sona ermeden en geç üç gün önce, ikinci dönem not çizelgeleri ise derslerin kesildiği günün akşamına kadar okul müdürlüğüne verilir.

Madde 74 — Bütünleme sınavlarını izleyen öğretmenler kurulu toplantısından sonra okul müdürü okulun genel başarı durumunu gösterir bir çizelgeyi Millî Eğitim Müdürlüğüne ve bir nüshasını da Bakanlığa gönderir.

Madde 75 — Her sınıf öğretmeni kendi sınıfına ait karnelerin işlenmesinde okul müdürlüğü ile işbirliği yapar.

Madde 76 — Birinci dönem karneleri ara tatilinden önce verilir ve öğrenci velisi tarafından imzalandıktan sonra, ara tatili sonunda, sınıf öğretmenine iade edilir.

Madde 77 — İkinci dönem sonunda not çizelgeleri okul müdürlüğüne verildikten sonra öğretmenler kurulu toplanır. Bu toplantıda,

a) Devamsızlık durumları 63. ve 65. maddeler kapsamına giren öğrenciler hakkında gerekli kararlar alınır.

b) Doğrudan geçen sekizinci sınıf öğrencileri için "yöneltme tavsiyesi" saptanır.

c) O öğretim yılı içinde disiplin kurulunca davranış notu indirilmiş olan öğrencilerin durumları incelenerek Disiplin yönetmeliğinin 41. maddesine göre gerekli kararlar alınır.

Madde 78 — Bütünlemeye kalan öğrencilere durumları ders kesiminden hemen sonra listeler asılmak suretiyle okul müdürlüğünce duyurulur.

Madde 79 — Doğrudan geçen öğrencilere karneler, ders kesiminden sonra yapılan öğretmenler kurulu toplantısını izleyen hafta içinde; bütünlemeli öğrencilere ise bütünleme sınavının sonunda yapılan sınıf öğretmenler kurulu toplantısından sonra verilir.

İkinci karneler okula geri verilmez.

Sınavları geçen yıllardan devreden öğrencilerin sınav sonuçları, ikinci karnelerin verildiği gün listeler asılmak suretiyle bildirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

OKUL DIŞINDAN BİTİRME SINAVLARI

I — OKUL DIŞINDAN GİRİLECEK BİTİRME SINAVLARIYLA İLGİLİ HÜKÜMLER :

Madde 80 — Okul dışından sınava girmek suretiyle diploma almak isteyenlerin sınavları da bütünleme sınavları ile birlikte yapılır.

Madde 81 — Ortaokul ve genel, meslek liselerini dışardan bitirmek istiyenler için, her yıl bütünleme sınavları sırasında, bitirme sınavı yapılır. Lisesi bulunmayan ilçelerde dışardan ortaokul bitirme sınavı açılmaz. Okul dışından lise bitirme sınavları yalnız il merkezlerinde açılır. Birden fazla okulu bulunan yerlerde bu sınavların hangi okul veya okullarda yapılacağı o ilin millî eğitim müdürlüğünce saptanır.

Meslek liselerinin bulunduğu her yerde bu okulların dışarıdan bitirme sınavları yapılır.

Son sınıfı bulunmayan okullarda okul dışından bitirme sınavları yapılmaz.

Madde 82 — Ortaokul ve genel, meslek liselerini dışarıdan bitirmek istiyenler mayıs ayı içerisinde bir dilekçe ile sınava girecekleri okul idarelerine başvururlar.

Okul dışından bitirme sınavlarına girmek istiyen öğrenciler, liselerde, edebiyat veya fen kolundan; çeşitli dalları bulunan meslek liselerinde, hangi meslek dalından sınava gireceklerini dilekçelerinde belirtmekle yükümlüdürler.

Özel okullarda okul dışından bitirme sınavları yapılamaz.

Sınava girecek adayların dilekçelerine şu belgeleri iliştirmeleri gerekir :

a) Kimlik cüzdanı veya onanmış örneği,

b) Yeni çekilmiş 4 adet fotoğraf,

c) Öğrenim belgeleri,

ç) Meslek liselerini bitirme sınavlarına girmek istiyenlerin, girmek istedikleri meslek bölümünde en az 3 yıl pratik çalışma yaptıklarını veya bu bölüm programına benzer nitelikte meslekî eğitim gördüklerini gösteren bir belge getirmeleri gerekir.

Bu liselerde okumuş olanların başardıkları her sınıf bir yıl hesap edilerek pratik çalışma süresinden düşülür.

Madde 83 — Lisenin herhangi bir kolunu bitirerek diploma alan öğrenciler isterlerse farklı derslerin sınavına girip başarmak suretiyle başka koldan da diploma alabilirler.

Meslek liselerinin herhangi bir meslek bölümünden mezun olup da diğer meslek bölümlerinden birinin bitirme sınavlarına dışardan girmek isteyenler, sınavına girmek istedikleri meslek bölümünde en az bir yıl çalıştıklarını veya bu bölüm programına benzer nitelikte meslekî eğitim gördüklerini gösteren bir belge getirmek şartıyla genel bilgi derslerinden muaf tutularak, girecekleri meslek bölümünün bütün sınıflarının meslek dersleri öğretim programlarından sorumlu tutulurlar.

Meslek lisesi sınavlarına girmek isteyenlerden, bu okullara hiç devam etmemiş olanlar okulun bütün sınıflarının bütün derslerinden, okulun herhangi bir sınıfından ayrılanlar ise ayrıldıkları sınıfın başaramamış oldukları dersleri ile üst sınıfların bütün derslerinden sınava girerler. Bu gibi öğrencilerin sınavlarında her ders için sorumlu bulundukları sınıfların öğretim programları gözönüne alınarak ayrı ayrı sorular düzenlenir.

Madde 84 — İlk ve ortaokul veya meslek liselerinin bünyesindeki ortaokulları bitirdikten sonra üst dereceli bir okula devam etmemiş olanlar okul dışından bitirme sınavlarına girdikleri zaman okulun bütün sınıflarındaki derslerden, üst dereceli bir okula devam ederken ayrılmış olanlar ise ayrıldıkları sınıfın başaramamış oldukları dersleriyle üst sınıfların bütün derslerinden öğretim programları gözönünde bulundurularak sınava tabi tutulurlar. Sınav kâğıtları 35. madde esaslarına göre incelenir. Sınavlarda başarılı sayılmak için her sınıfın her dersinden beşer numara almak gerekir. Başaramayanlar başaramadıkları dersin sınavlarına ertesi yıllarda devam edebilirler.

Madde 85 — Ortaokul ve genel meslek liselerine bir süre devam ettikten sonra ayrılanlar bu sınavlara ancak en son beraber okudukları sınıf arkadaşları ile birlikte koşulları taşıdıkları takdirde girebilirler.

Madde 86 — Okul dışından bitirme sınavlarına girmek istiyenlerin belgeleri okul idarelerince incelenir ve dilekleri bu yönetmelik hükümlerine uygun görülen adaylar sınavlara alınırlar.

Madde 87 — Okul dışından öğretmen lisesini bitirme sınavı yapılmaz. Daha önce başlamış olanların sınavları bütünleme sınavları ile birlikte yapılır. Altı sınav döneminde başarı gösteremeyenlerin okulla ilişkileri kesilir.

Ancak bunlardan başarısız ders sayısını bire indirenler bu dersin sınavına müteakip yıllarda sınırsız olarak girebilirler.

II — OKUL DIŞINDAN BİTİRME SINAVLARINA GİRME KOŞULLARI :

Madde 88 — a) Okul dışından ortaokul bitirme sınavlarına, ortaokulun herhangi bir sınıfına bir süre devam etmiş olanlarla ilkokul mezunlarından 16 yaşını tamamlamış olanlar,

b) Okul dışından lise bitirme sınavlarına, liselerin herhangi bir sınıfına bir süre devam etmiş olanlarla ortaokul mezunlarından 19 yaşını tamamlamış olanlar,

c) Okul dışından meslek liseleri bünyesindeki ortaokulların bitirme sınavları bu okulların herhangi bir sınıfına bir süre devam etmiş olanlarla ilkokul mezunlarından 16 yaşını tamamlamış olanlar,

ç) Okul dışından meslek liselerini bitirme sınavlarına bu okulların herhangi bir sınıfına bir süre devam etmiş olanlarla bu okulların bünyesindeki ortaokul mezunlarından 19 yaşını tamamlamış olanlar girebilirler.

d) Ortaöğretim kurumlarının birinci veya ikinci sınıf öğrencilerinden her dersin kanaat notları ortalaması 8 veya 8'in üstünde olup da bu okulu üç yıldan önce bitirmek isteyenler okul dışından bitirme sınavlarına girebilirler.

e) Bu yönetmelikte hükme bağlanmamış olan, çeşitli okul öğrencileri veya mezunlarının, çeşitli okulları okul dışından bitirme sınavlarına girmeleri ile ilgili hususlarda Talim ve Terbiye Kurulunca alınmış veya alınacak olan özel kararlar uygulanır.

GEÇİCİ HÜKÜMLER

Geçici madde 1 — Okulların ara sınıflarında üst üste iki yıl sınıfta kalarak 1973 - 1974 öğretim yılı sonunda belgeli duruma düşen öğrenciler, başarısız oldukları derslerden 1974 - 1975 öğretim yılı sonunda açılacak bütünlama kurslarına katılabilirler. Bunlardan bütünleme sınavları sonunda başarı gösterenler kayıt kabul koşullarını taşıyorlarsa bir üst sınıfa devam edebilirler. Bu sınavlar sonunda başarı gösteremeyenler okul dışından bitirme sınavlarına ertesi yılların bütünleme sınavları sırasında ve sınırsız olarak girebilirler.

Geçici madde 2 — 1972 - 1973 öğretim yılından bir dersten sorumlu olarak bir üst sınıfa devam eden öğrenciler, 1973 - 1974 öğretim yılı güz dönemi sınavları sonunda,

a) Devam ettikleri üst sınıfta okutulan aynı dersten başarılı oldukları,

b) Ya da devam ettikleri sınıfı geçtikleri takdirde, sorumlu derslerinde başarı gösterememiş olasalar bile sorumluluktan kurtulmuş sayılırlar. Ancak lise ve dengi ortaöğretim kurumlarında ara sınıflarda biten ve üst sınıfta devam etmeyen dersler için bu fıkra hükmü uygulanmaz. Bu dersler için tek dersten sorumluluk okul bitinceye kadar devam eder. Sorumlu dersten başarı gösterilmedikçe diploma alınamaz.

Geçici madde 3 — 1973 - 1974 öğretim yılı bütünleme sınavları sonunda, sorumlu ders dahil birden fazla dersten başarısız duruma düşüp dışarıda beklemek suretiyle gelecek öğretim yılında ba-

şarısız olduğu derslerden bütünleme sınavlarına girecek öğrenciler isterlerse, gelecek öğretim yılında başarısız oldukları derslerden öğretim yılı sonunda açılacak bütünleme kurslarına katılabilirler. Bunlardan bütünleme sınavları sonunda başarı gösteremeyenler hakkında 46. ve 47. maddeler uyarınca işlem yapılır.

Geçici madde 4 — 1974 - 1975 öğretim yılında ortaokulların son sınıflarında, son defa "fen bilgisi" adı altında okutulan fizik, kimya ve tabiat bilgisi ile "sosyal bilgiler" adı altında okutulan tarih, coğrafya ve yurttaşlık bilgisi derslerinin sınavları, fen bilgisi veya sosyal bilgiler adı altında bir sınav halinde de yapılabilir. Bu takdirde sınav soruları her dersi kapsayacak şekilde düzenlenir ve tek not verilir. Bu konudaki uygulama ile ilgili hususlar zümre öğretmenleri toplantısında kararlaştırılır.

Azınlık ve yabancı okullar için de yukarıdaki esaslar uygulanır.

Geçici madde 5 — Yukarıdaki düzene geçiş yılı olan 1974 - 1975 öğretim yılında, resmî ve özel bütün ortaokullar ile genel meslekî ve teknik nitelikteki bütün ortaöğretim kurumlarında aşağıdaki yıllık çalışma takvimi uygulanacaktır.

26 - 30 Eylül 1974	Öğretmenler kurulu toplantısı ve yeni öğretim yılı hazırlıklarının görüşülmesi.
1 Ekim 1974 Salı	Derslerin başlaması
13 - 27 Ocak 1975	Yarı yıl tatili
27 Ocak 1975 Pazartesi	İkinci dönemin başlaması
21 Mayıs 1975 Çarşamba	Derslerin kesilmesi ve not çizelgelerinin idareye verilmesi
24 - 26 Mayıs 1975	Öğretmenler kurulu toplantısı
28 Mayıs - 24 Haz. 1975	Bütünleme kursları
25 Haziran - 10 Tem. 1975	Bütünleme sınavları ve öğretmenler kurulu toplantısı

Geçici madde 6 — Modern fen ve matematik programı uygulayan liselerde, öğretmen liselerinde okutulan Türk Dili ve Edebiyatı ile Türkçe - Kompozisyon dersinden 1974 - 1975 öğretim yılında onuncu ve onbirinci; 1975 - 1976 öğretim yılında onbirinci sınıflarda ayrı not verilmeğe devam olunur.

Geçici madde 7 — Bir kısım derslerin öğretimini yabancı dille yapan liselerde yabancı dil ve yabancı dilde kompozisyon derslerinden, 1974 - 1975 öğretim yılında onuncu ve onbirinci; 1975-1976 öğretim yılında onbirinci sınıflarda ayrı not verilmeğe devam olunur.

Geçici madde 8 — Modern fen ve matematik programlarının uygulandığı lise, kolej ve öğretmen liselerinde, 1973 - 1974 öğretim yılı bütünleme sınavları sonunda 2 ilâ 4 dersten (sekizinci sınıftan sorumlu ders dahil), başarısız duruma düşüp dışarıda beklemek suretiyle (veya bu derslere devam eden) gelecek öğretim yılında başarısız oldukları derslerden bütünleme sınavlarına girecek dokuzuncu sınıf öğrencileri, başarısız oldukları dersler arasında coğrafya varsa, bu dersin dokuzuncu sınıfta teksifi olarak okutulması nedeniyle lise dokuzuncu, onuncu ve onbirinci sınıf müfredatından sorumlu tutulacaklardır. Bu öğrencilerden dokuzuncu sınıf coğrafya dersini başarmış olanlar ise lise onuncu ve onbirinci sınıf müfredatından sorumlu tutulacaklardır. Tarih dersi bir üst sınıfta okutulduğundan bu dersten başarısız öğrencilerin sorumluluğu kalkmış sayılır.

Bu okulların dokuzuncu sınıflarında belgeli duruma düşen ve belge kurtarma sınavlarına girecek öğrenciler hakkında da yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM
UYGULAMA İLE İLGİLİ ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 89 — Bu yönetmelikte saptanan sınavların başlama ve okulların açılma tarihleri resmi tatil gününe rastladığı takdirde, bu maddelerin hükümleri resmî tatil gününü takip eden ilk iş gününde uygulanır.

Madde 90 — Bu yönetmelik Akşam Lise ve Ortaokullarında, Akşam Ticaret Liselerinde, Sekreterlik Okullarında, Akşam Terzilik Okullarında ve program ve yönetmelik geliştirme çalışmaları yapılmak üzere, Bakanlıkça saptanan okullarda uygulanmaz.

Madde 91 — Bu yönetmeliğe aykırı yönetmelik ve genelge hükümleri ile 25 Nisan 1968 tarih ve 12883 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığına bağlı orta dereceli okulların sınıf geçme ve imtihan yönetmeliği ve 21 Mart 1969 tarih ve 13154 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan İlköğretmen Okulları Sınıf Geçme ve Bitirme İmtihan Yönetmeliği ve bu yönetmeliklere ilişkin değişiklikler yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu yönetmelik hükümleri Ankara Bahçelievler Deneme Lisesi, İstanbul Atatürk Kız Lisesi, Ankara Fen Lisesi, Deneme Motor Meslek Lisesi; yabancı okullar ve azınlık okulları ile ayrı yönetmeliği olan diğer ortaokul ve ortaöğretim kurumları için de geçerlidir. Bu okulların özel yönetmeliklerinde belirtilen ve bu yönetmeliğe aykırı olmayan hükümler yürürlüktedir.

Madde 92 — 2287 sayılı Kanunun 9. maddesine göre hazırlanmış olan bu yönetmelik 1974 - 1975 öğretim yılından itibaren uygulanır.

Madde 93 — Bu yönetmeliği Millî Eğitim Bakanı yürütür.

. Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Ortaokullar ve Ortaöğretim Kurumlarının Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği, 20 Aralık 1974 gün ve 15098 sayılı Resmî Gazetede de yayımlanmıştır.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

MİLLÎ EĞİTİM BASIMEVİ — ANKARA